

ISSN (Online) 2560-4708

145 година од рођења Косте Милетића 1874-2019

ВАЗДУХОПЛОВНИ

Издаје: Удружење пензионисаних војних летача
и падобранаца Србије. ЗЕМУН, Штросмајерова број 1
www.udruzenjepvlps.org

БИЛТЕН

Број 89, мај 2019. године

ОБЕЛЕЖЕН ДАН ПИЛОТА СРБИЈЕ

Са свечаности поводом Дана пилота Србије: Мика Исаковић, други слева, Златомир Грујић (говори), у средини и Бориша Мандић, други десна

Поводом 107 годишњице од првог самосталног лета првог српског пилота наредника Михаила Петровића у школи "Фарман" на аеродрому у Етампу код Париза, обележен је 29. маја 2019. године ДАН ПИЛОТА СРБИЈЕ.

Свечаност је одржана у Старом двору (Скупштина града Београда) уз присуство представника ваздухопловних удружења из Србије, РВ и ПВО, ваздухопловне индустрије, институција и школа.

Организатор манифестације била је Ваздухопловна фондација "Пилот Михаило Петровић" на челу са агилним Боришом Мандићем, пилотом, потпуковником у пензији и његовим врлим сарадницима.

Част да отвори скуп припала је Мики Исаковићу, једном од најстаријих пилота у Србији и легендом српског ваздухопловства, "Српским Дедалом", има три сина ваздухопловна капетана линијске пловидбе и унука, такође. Поздравну беседу одржао је Златомир Грујић.

Манифестација је протекла у пријатној атмосфери, а најзаслужнијама су додељена признања.

Заједнички снимак присутних на првом обележавању Дана пилота Србије 29. маја 2019. године

ОДБРАНА СЛОБОДЕ 2019.

Небом изнад Ниша прелетели су моћни ловци бомбаредери домаће производње типа "Орао".

Приказ способности Војске Србије и Министарства унутрашњих послова „ОДБРАНА СЛОБОДЕ“, поводом Дана победе, одржан је 10. маја 2019. године у Нишу.

У приказу је учествовало више од 4.000 војника и полицајаца, око 300 борбених и неборбених возила и система и око 40 ваздухоплова, а претходиле су му вишедневне припреме и увежбавања.

Одговоран за планирање, организовање и извођење приказа био је командант Копнене војске генерал-потпуковник Милосав Симовић, командант приказа био је заменик команданта Копнене војске бригадни генерал Владета Балтић, а испред МУП-а одговоран је био командант Жандармерије пуковник полиције Дејан Луковић.

Командант ваздухопловног ешелона био је пуковник Александар Пипоски, помоћник команданта РВиПВО за операције, пилот на авиону МиГ-29, који су на крају прелетели колону приказа. Током приказа могли су се видети хеликоптери Гама, Газела, Ми-35М, Ми-8, Ми-17, хеликоптери МУП-а С-76 Сикорски и Бел 212, школски авиони ЛАСТА, авиони Супергалеб Г-4, ОРАО и МиГ-29.

Ешалони Војске Србије, полиције и специјалних јединица пред свечаном трибином 10. маја у Нишу.

ПРВИ САМОСТАЛНИ ЛЕТОВИ КАДЕТА ВОЈНЕ АКАДЕМИЈЕ НА ШКОЛСКОМ АВИОНУ ЛАСТА В-54

Кадети 140. класе Војне академије студијског програма Војно ваздухопловство реализовали су дана 29.05. и 30.05. 2019. године своје прве самосталне летове на школском авиону Ласта В-54 који се налази у саставу 252. школско-тренажне авијацијске ескадриле.

Своје прве самосталне летове на авиону Ласта В-54 реализовало је пет кадета 140. класе Војне академије студијског програма Војно ваздухопловство: кадет Небојша Костовски, кадет Вук Мићуновић, кадет Вукашин Бандић, кадет Душан Танасијевић и кадет Владимир Памучина.

"Ласта" је једномоторни школски авион намењен за основну и део напредне обуке пилота који се школују на Војној академији. Својом савременом, дигиталном авионицом и летним карактеристикама омогућава обуку у основном, акробатском, навигацијском, групном, инструменталном и ноћном летењу. Домаће је конструкције и производње.

Кадети Небојша Костовски, Вук Мићуновић, Вукашин Бандић, Душан Танасијевић и Владимир Памучина.

ВОЈНИ ВЕТЕРАНИ НА СВЕЧАНОМ ПРИКАЗУ ОДБРАНА СЛОБОДЕ 2019. У НИШУ

На приказу у Нишу био је и подешелон ратних застава које су носили кадети Војне академије, међу којима је 100 застава ратних јединица, од чега 50 пуковских застава из I светског рата, 25 застава из II светског рата, и заставе јединица које су учествовале у борбеним дејствима током НАТО агресије.

Подешалан ветерана на приказу у Нишу издваја ову парадну од претходних. То су војни ветерани из ратова на простору бивше Југославије и НАТО агресије. На челу је био бригадни генерал у пензији Жарко Лазаревић. У подешалону си били и ветерани МУП-а који су учествовали у противтерористичким дејствима на подручју АП Косово и Метохија и одбрани земље од НАТО агресије 1999. године, на челу са пуковником полиције у пензији Драганом Симићем.

Приказане су и ратне заставе 37., 125., и 549. мтбр, 63. падобранске бригаде, 126. бригаде ВОЈИН и 250. ракетне бригаде за ПВД одликоване Орденом народног хероја.

Ешалон војних ветерана на свечаној смотри, у строју су били и ветерани РВ и ПВО

ВАЗДУХОПЛОВНА ХРОНОЛОГИЈА

- **1. јуна 1924. године**, изашао је први број листа „Наша крила“ - органа југословенског аероклуба „Наша крила“.

- **8. јуна 1913. године**, формирано је Аеропланско одељење I позива народне војске, у којем су била три авиона Блерио и 3 пилота. Командир је био Милош Илић. Истовремено је формирано и Балонско одељење, саставља 2 балона, које је ушло у састав Пиротског утврђеног логора. Командир је био капетан Јован Југовић. Са овим одељењем је у Пирот отишао и мајор Коста Милетић, командант ваздухопловне команде.

- **9. јуна 1953 године**, први Ф 84-Г Тандерцет, слетео је на батајнички аеродром.

- **9. јуна 1999. године**, у Куманову је потписан Војно-технички споразум којим је одређен рок од 11 дана за повлачење војске СРЈ са Косова и Метохије, након чега су у покрајину дошле јединице Кфора, претежно из земаља чланица НАТО. Тиме је прекинуто бомбардовање Савезне Републике Југославије, а Савет безбедности Уједињених нација усвојио је Резолуцију 1244.

- **14. јуна 1884. године**, у селу Влачка код Крагујевца, рођен је Михаило Петровић. Он је био наш први школовани пилот авиона и наша прва ваздухопловна жртва, а друга у свету. Погинуо је код Скадра 20. марта 1913. године.

- **17. јуна 1927. године**, формиран је „Аеропут“, прво југословенско предузеће за ваздушни саобраћај.

- **18. јуна 1915. године**, српска војска је поставила станице за осматрање ваздушног простора на 13 места, ради означавања правца лета непријатељских авиона. Овај датум се данас обележава као Дан рода ВОЈ Војске Србије.

- **18. јуна 1927. године**, из Париза је на новосадски аеродром слетео авион Потез-25 са мотором Лорер-Дитрих од 450 КС. Њиме су допутовали из Париза ваздухопловни капетан Владислав Сондермајер и ваздухопловни поручник Драгољуб Пајевић. Они су према наређењу Команде војног ваздухопловства направили лет Париз - Нови Сад са обавезним спуштањем Стразбур - Нирнберг - Праг и Братислава.

- **20. јуна 1913. године**, на летелишту код Куманова, село Војник, извршени су први летови српских пилота. Извршено је 20 летова у близини Војника, Куманова и Страцина.

- **20. јуна 1918. године**, на Солунском фронту је зачета идеја о формирању домаће ваздухопловне индустрије. Том приликом је тадашњи командант Ваздухопловне команде српске војске, потпуковник-извијач Петар Мирковић предложио Врховној команди да се ангажују ваздухопловни инжењери за оснивање домаће индустрије авиона.

- **21. јуна 1913. године**, рођен је Милета С. Протић, мајор авијације-пилот, командир Прве ескадриле НОВЈ.

- **27. јуна 1876. године**, у Суботици је рођен Иван Сарић, пионир нашег ваздухопловства.

НОВЕ МОНОГРАФИЈЕ КЛАСА

40 ГОДИНА 28. КЛАСЕ ВВА

Поводом четрдесете годишњице завршетка школовања 28. класе ВВА, коју чине већином ученици 11. класе Ваздухопловне војне гимназије, недавно је промовисана монографија ове генерације.

Некадашњи питомци су прошле године формирали одбор за припрему и обележавање јубилеја и издавање монографије. Добро организовани и упорни успели су да посао обаве на најбољи начин и велики јубилеј крунишу вредном монографијом.

На око три стотине страница великог формата и у богатој опреми, сабрали су сећања из свог школовања у гимназији и академији и подарили ваздухопловном аудиторијуму вредно дело.

Богат садржај књиге распоређен је у предговор, увод са историјском ретроспективом. Затим је описано школовање у Ваздухопловној гимназији “Маршал Тито” у Мостару од 1971. до 1975. године.

Следи приказ школовања у Ваздухопловној војној академији од 1975. до 1979. године.

Најобимнији је трећи део књиге у којем су приказане биографије припадника 28. класе са описом њиховог живота и рада током и после школовања, за време службе и уопште у личном и породичном животу.

Књига је богато илустрована бројним фотографијама и табелама, што јој даје посебну чар и вредност. Поред класића на њима видимо професоре и васпитаче из гимназе, наставнике из академије, другове пријатеље, чланове породица. Вредно дело, и леп пример. Хвала!

50 ГОДИНА 20. КЛАСЕ ВВА

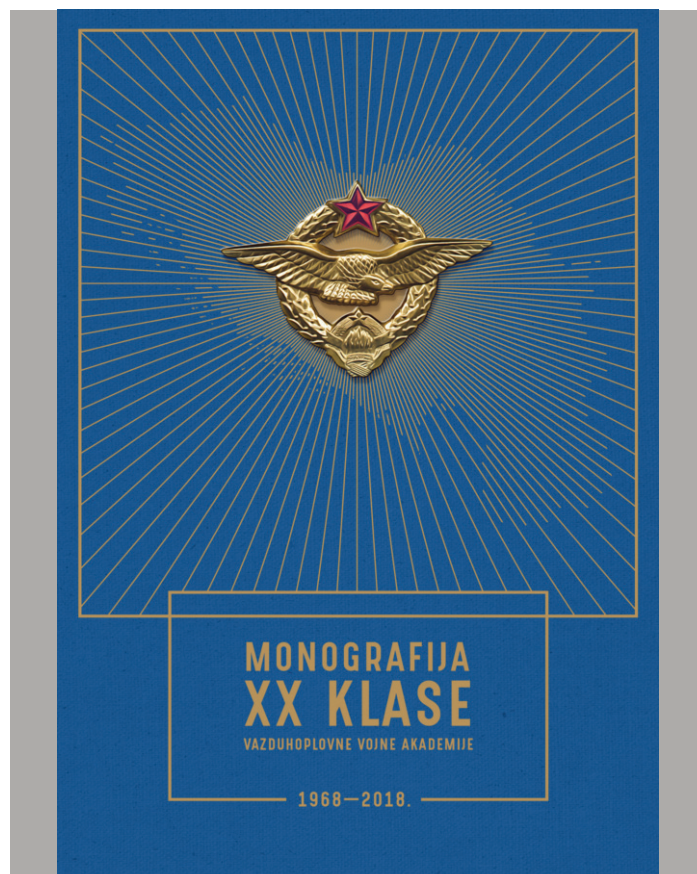
Поводом педесете годишњице завршетка школовања 20. класе ВВА, коју чине већином ученици 3. класе Ваздухопловне војне гимназије, недавно је промовисана монографија ове генерације, а поводом 50 година завршетка ВВА (1968).

Припадници 20. класе су овом књигом затворили ланац четири прве класе ваздухопловне гимназије: 1., 2., 3., и 4. класа ВВГ, односно 18., 19., 20. и 21. класа ВВА. Упућујући изазов осталим класама да се ухвате у коло и трајно забележе светлу историју ВВА.

Монографија 20. класе ВВА има предговор, увод и историјски део. Детаљно је обрађено школовање у Припремној школи ВВА, потоњој ваздухопловној гимназији. Веома лепо је приказано школовање у ВВА, завршетак и распоред у јединице РВ и ПВО. Тежиште монографије је на приказу биографија питомаца. Обрађено је и обележавање двадесете и четрдесете годишњице. На крају су представљене приче и сећања на класиће и догађаје из школовања, живота и рада класе.

Монографију је написао Радосав Поповић, први у рангу 20. класе ВВА, а графичку обраду, дизајн и припрему за штампу Радивој Живанов Лала са сином Александром. Књига је богато илустрована фотографијама из времена школовања у гимназији и академији, и из живота и рада припадника 20. класе ВВА. Велики број фотографија је веома доброг садржаја и квалитета и има историјски значај.

Још једна класа је испунила свој дуг. Хвала!

Склапање првог серијског авиона Су-57

На интернету се појавио видео-снимак склапања првог серијског вишенаменског ловца пете генерације Су-57 у Комсомолску на Амуру.

Ловачки авион стоји на монтажној траци, са које из фабрике излази готова летелица. У фабрику стиже „голи“ труп на који се затим монтирају спољне површине, стабилизатори, електронска опрема, радар и мотор. Потпуно склопљена машина треба да изађе из фабрике за девет дана, после чега се шаље у станицу за летно тестирање, саопштила је телевизија „Звезда“ приликом објављивања видео-снимка.

Очекује се да ће први серијски Су-57 бити испоручен Ваздушно-космичким снагама Русије крајем 2019. године.

Поред тога, могуће је да ће у будућности овај модел бити усавршен до нивоа генерације 5++. *Извор: RUSSIA BEYOND - СРБИЈА, 30. мај 2019. године.*

Јуришни авион Су-25СМЗ „Суперграч“

Јуришна авијација 4. армије РВ и ПВО РФ добила је најновије ударне авионе Су-25СМЗ „Суперграч“.

Нови борбени авион је летео преко 800 км од фабрике у којој је произведен до Ставропољског краја, где ће попунити арсенал 4. армије РВ и ПВО. Сада авион проверавају стручњаци. Они ће припремити све његове погонске уређаје и механизме за коришћење у различитим условима. Раније су у авијацијску јединицу 4. армије РВ и ПВО стигла 3 оваква авиона. Сада Ставропољски крај има комплетну ескадрилу најновијих јуришних авиона.

Авион Су-25СМЗ је модернизована верзија совјетског оклопног подзвучног јуришног авиона Су-25 („Грач“), који је први лет извео 22. фебруара 1975. године. „Грач“ је коришћен у многим војним конфликтима, укључујући ратове у Авганистану, Абхазији, Чеченији и Сирији.

У процесу модернизације спољашњи изглед авиона није измењен, али су зато његове могућности знатно побољшане. Сада он има систем ГЛОНАСС, ласерски индикатор нишана и екран са подацима о стању авиона.

„Суперграч“ може да испушта ракете и баца авионске бомбе са велике удаљености од циља, па чак и из облака. *Извор: RUSSIA BEYOND - СРБИЈА, 28. мај 2019. године*

Пао војни хеликоптер, погинуло 7 официра

Свих седам чланова посаде погинуло је при паду војног хеликоптера у близини Каракаса, саопштило је Министарство одбране Венецуеле. Хеликоптер је летео од Каракаса у савезну државу Кохедес, у којој се налазио председник Николас Мадуро, наводи Министарство, додајући да власти истражују узрок несреће, преноси Ројтерс. Хеликоптер је ударио у планину код Каракаса у раним јутарњим часовима у суботу по локалном вре-мену, по облачном дану, додаје АП.

У летелици су се налазила два потпуковника и још пет официра. Мадуро је на свом налогу на Твитеру навео да дубоко жали због несреће и упутио саучешће породицама и пријатељима погинулих. Мадуро је бора

вио јуче у Кохедесу како би присуствовао низу војних вежби, које, како је рекао у обраћањима на телевизији, показују спремност војске те земље да одговори на "претњу коју представљају САД". *Извор: Танјуг 5. мај 2019. године.*

Срушио се хеликоптер у реку Хадсон, пилот се спасао

Један хеликоптер срушио се вечерас у реку Хадсон, недалеко од прометног хелидрома на Менхетну у Њујорку, након чега је пилот без озбиљних повреда из делимично потопљене летелице успео да се домогне копна. Њујоршка ватрогасна служба је саопштила да је једино пилот био у хеликоптеру који се срушио у воду у близини 30. улице. На видео снимку са мобилног телефона који је објавила телевизија ВЦБС види се како хеликоптер пада у реку, промашивши хелидром за мање од једног метра, пренео је АП.

Представник хелидрома изјавио је да је пилот извео принудно слетање и да осим њега у летелици није било других путника. *Извор: Танјуг, 15. мај 2019. године.*

Срушио се војни хеликоптер у Украјини

Четири члана посаде украјинског војног хеликоптера Ми-8 погинула су када се летелица срушила на западу земље, пренеле су украјинске копнене снаге.

Војска није саопштила више информација о инциденту, а Ројтерс наводи да је до несреће дошло 29. маја 2019. године, у послеподневним сатима. *Извор: Танјуг 30. мај 2019. године.*

ISSN (Online) 2560-4708

Ваздухопловни билтен излази месечно у електронској форми. Намењен је члановима УПВЛПС, ваздухопловним ветеранима и љубитељима ваздухопловства. Уређење и припрема: Златомир Грујић и Милан Ракић.
E-pošta: zlgrujic@gmail.com www.udruzenjepvlps.org